

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 135 216/98-011096
Signatura: vm5vs201

Oblastní pracoviště č. 13 - Olomouc
Okresní pracoviště Šumperk

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola/školské zařízení:	Obchodní akademie a státní jazyková škola Šumperk, Hlavní třída 31, 787 01 Šumperk
Identifikátor ředitelství:	600 018 041
Ředitel školy/zařízení:	Ing. Tom Ristovský
Zřizovatel:	MŠMT ČR
Příslušný školský úřad:	ŠÚ Šumperk
Termín inspekce:	19. a 20. 11. 1998
Inspektoři:	RNDr. Dušan Deml, Mgr. Pavel Okleštěk
Předmět inspekce:	Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Řízení školy Podmínky a průběh vzdělávání
Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:	Zařazení do sítě škol, koncepce školy, zřizovací listina, celoroční plán práce školy, měsíční plány, organizační řád školy, vnitřní řád školy, učební plány, učební osnovy, rozvrh hodin, záznamy z kontrolní a hospitační činnosti, třídní výkazy, třídní knihy, kniha úrazů, zápisy z pedagogických rad, výroční zpráva, přehled aprobovanosti výuky, podklady hodnocení pracovníků, přehled o umístění absolventů, doklady k přijímacímu řízení a maturitní zkoušce, tematické plány, rozhovor s ředitelem školy, zástupci ředitele a pedagogickými pracovníky.

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

1 Koncepční záměry, plánování výchovně vzdělávacího procesu

Škola nabízí široké veřejnosti ekonomicky zaměřené úplné střední odborné vzdělání s možností další jazykové přípravy na vysoké úrovni. V kvalitní výchovné a vzdělávací práci vidí hlavní cíl své činnosti orientované do budoucnosti - na život v Evropské unii.

Koncepční záměr školy má jednoznačně vymezený, dlouhodobý cíl. Koncepce je jasná a srozumitelná, se správně stanovenými prioritami. Na její tvorbě spolupracovali pedagogičtí pracovníci, kteří ji v současnosti berou za svou a aktivně se podílejí na její realizaci. S koncepčními záměry školy byli seznámeni rodiče žáků.

Vedením školy je zpracován systém plánování výchovně-vzdělávacího procesu, který zahrnuje dlouhodobý výhled činnosti školy, roční plán práce a měsíční plány práce. Plánování je funkční a vychází ze stanovených priorit. Plánované termíny jsou vedením průběžně sledovány a vyhodnocovány, jsou vytvořeny účinné hodnotící nástroje.

ČŠI hodnotí úroveň koncepčních záměrů školy a systém plánování výchovně-vzdělávacího procesu jako nadprůměrnou s výraznou převahou pozitiv.

2 Odborné a pedagogické řízení

2.1 Organizační struktura

Organizační struktura školy je dána organizačním řádem, který má jasně stanovena pravidla a umožňuje efektivní řízení školy. Základní organizační strukturu tvoří úseky teoretického vyučování na obchodní akademii, státní jazykové škole a úsek provozně ekonomický. Aktuální personální obsazení jednotlivých úseků je doloženo organizačním schématem, které je součástí organizačního řádu.

Příkladem způsobem je zpracován školní řád. Ustanovuje práva a povinnosti žáků, která prezentuje výstižným a kultivovaným způsobem.

Operativní řízení školy umožňují pravidelné porady vedení školy a pracovní porady pedagogických pracovníků. Ke zkvalitnění výsledků výchovně-vzdělávacího procesu přispívají svou činností předmětové komise. Usilují o zdokonalování a dodržování učebních dokumentů pro OA a jazykové kurzy, koordinaci tematických plánů, obsahovou aktualizaci odborných předmětů a metodickou pomoc začínajícím pedagogům. V rámci pomoci odbornému řízení a kontrole kvality výuky se předsedové předmětových komisí podílejí na hospitační činnosti.

Ukazuje se, že účinným prvkem řízení školy je vytvoření poradního týmu ředitele školy, dále spolupráce s poradním sborem (ředitelé podniků, bank aj.) a se studentskou radou. Činnost rady rodičů nesplňuje očekávání školy.

Zápisy z jednání pedagogické rady jsou přehledné, výstižné a vedení školy z nich vychází při kontrole a plánování dalších úkolů.

2.2 Personální struktura

Pedagogický sbor v počtu 28 učitelů (část učí na zkrácený úvazek) je stabilizovaný, s výjimkou dvou vyučujících i plně kvalifikovaný. V jednom případě probíhá rozšiřující studium jazyka německého, v druhém případě chybí doplňkové pedagogické studium (DPS). Tento učitel je přijat na dobu určitou, součástí pracovní smlouvy je podmínka k zahájení DPS. Průměrný věk pedagogických pracovníků je 40,4 roků.

Vedení školy dbá na kvalitní personální obsazení školy a jeho průběžné zdokonalování v rámci různých forem dalšího vzdělávání.

Plynulý chod školy a odpovídající zázemí výchovně-vzdělávacímu procesu zajišťuje sedm provozních pracovníků.

Odborné a pedagogické řízení školy je ČŠI hodnoceno jako velmi dobře fungující.

3 Kontrolní systém, kontrola a hodnocení

Kontrolní činnost je promyšlená, časově vyvážená a realizovaná především v rámci hospitační činnosti. Záznamy o uskutečněných hospitacích mají požadované náležitosti a odpovídající úroveň. Hospitací ve vyučovacích hodinách provedených školními inspektory se zúčastnil ředitel školy a jeho zástupkyně, kteří uskutečnili následný rozbor hodin. Jejich rozbor byl na velmi dobré úrovni.

K hodnocení žáků jsou pedagogickými pracovníky průběžně používány standardní prostředky. Vedení školy příležitostně používá srovnávací testy, zejména v ekonomických předmětech.

Pro hodnocení pracovníků jsou vypracována kritéria, které vedení školy systematicky využívá.

Kontrolní systém je na škole zaveden, jeho úroveň je ČŠI hodnocena jako spíše nadprůměrná.

4 Informační systém - vnitřní a vnější

Vnitřní informační systém je funkční a fungující. Zprávy a oznámení vedení školy jsou operativně předávány směrem k ostatním pracovníkům školy. Informace žákům jsou poskytovány prostřednictvím třídních učitelů, výchovného poradce a přes studentskou radu.

Vnější informační systém využívá tradiční metody a prostředky. Nad tento rámec se osvědčilo rozesílání dopisů ředitele všem rodičům, ve kterých je informuje o činnosti školy.

Informační systém je zaveden a je funkční.

5 Vedení povinné dokumentace

Kontrolovaná pedagogická dokumentace je vedena na předepsaných tiskopisech. Drobné nedostatky byly zjištěny ve vedení třídních výkazů, tyto nedostatky však byly během inspekce odstraněny. Dokumentace je řádně archivována, což potvrdila i kontrola z okresního archivu, uskutečněná v červnu tohoto roku.

Vedení dokumentace je na obvyklé úrovni.

6 Plnění učebních plánů, popřípadě jiných schválených učebních dokumentů

Učební plán školy vychází ze schváleného učebního plánu pro obchodní akademie a jazykové školy. Ředitel školy využívá možnosti dané plánem obchodní akademie a přesouvá hodiny z volitelných předmětů do povinných. Posiluje tím hlavně výuku cizích jazyků, účetnictví, matematiky a výpočetní techniky.

Učivo je vyučujícími rozpracováno do jednotlivých ročníků. Na základě toho jsou pak vypracovány tematické plány učiva, které mají velmi dobrou úroveň.

Učební plány jsou plněny.

7 Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům

Dotace ze státního rozpočtu jsou kráceny každý rok o předpokládané příjmy z výnosů jazykových kurzů. Z tohoto důvodu ředitel školy během prvních devíti měsíců kalendářního roku musí sledovat pečlivě výdaje školy a větší položky na nákup může uvolnit až v posledních měsících roku. V době po naplnění jazykových kurzů doplní příjmy školy na úroveň, danou normativním financováním školy. Nákup učebních pomůcek je tak plánovaný, ale prostředky jsou během roku čerpány nepravidelně.

Uvedený postup čerpání finančních prostředků se jeví jako nelogický. Z pohledu ČŠI by bylo efektivnější, kdyby zřizovatel (MŠMT ČR) krátil příjmy až po jejich skutečném naplnění z jazykových kurzů, což by umožnilo plynulé čerpání prostředků v průběhu celého roku.

V posledních dvou letech se vedení školy zaměřilo na dovybudování učeben výpočetní techniky a učebny obchodní korespondence. Z toho důvodu na nákup drobnějších učebních pomůcek je vymezena menší částka.

Přidělené finanční prostředky jsou využívány účelně a plánovitě.

Další zjištění se týkají pouze vyučovacích předmětů, které byly školní inspekci sledovány.

8 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti

Vybavení odborných učeben pro výuku cizích jazyků je na velmi dobré úrovni, která přispívá ke kvalitní výuce a plně koresponduje se snahou vedení školy o posílení hodinové dotace těchto předmětů.

Na škole existuje odborná i žákovská knihovna, které mohou využívat učitelé a žáci.

Výuka hospodářského zeměpisu je zabezpečována mj. pomocí nástěnných map, k dispozici jsou i atlasy pro žáky. Didaktická technika je méně používána. V příštím období je plánováno zakoupení počítačového programu vhodného pro výuku zeměpisu.

9 Hodnocení psychohygienických podmínek

V rámci možnosti je rozvrh hodin postaven tak, aby český jazyk a výuka cizích jazyků probíhala v dopoledních hodinách, i když zvýšením míry vyučovací povinnosti se nelze vyhnout tomu, že malá část těchto hodin je odučena i v hodinách pozdějších.

Rozvrh vyučovacích hodin a přestávek respektuje psychohygienické požadavky žáků a učitelů. Škola má vymezeny prostory pro trávení volného času a využití přestávek žáky.

Pracovní místa pro žáky i zaměstnance jsou většinou dobře vybavena a odpovídají antropometrickým požadavkům.

Prostory školní budovy jsou estetické a funkční, je zde udržován pořádek a čistota.

10 Hodnocení personálních podmínek

Výuka sledovaných předmětů je prováděna plně kvalifikovanými učiteli s různou délkou praxe.

11 Plnění učebních osnov

Učební osnovy hospitovaných předmětů jsou plněny, i když v jedné vyučovací hodině byl zjištěn časový skluz v probírané látce.

12 Hodnocení z hlediska kvality vyučování

Hospitovány byly dvě hodiny jazyka českého, dvě hodiny hospodářského zeměpisu a jedna hodina anglického jazyka.

Při hospitovaných hodinách žáci prokázali dobré znalosti a schopnost orientovat se v dané problematice. Výuka se uskutečňovala v rozsahu a tempu odpovídajícímu schopnostem žáků.

Ve všech hodinách byli žáci aktivně zapojováni do průběhu hodin, vyučující vhodně využívali jejich aktivitu. Žáci se nebáli prezentovat své názory.

Ve dvou třetinách sledovaných hodin bylo výrazně využito zpětnovazebních forem hodnocení, které vhodně motivovaly žáky a přispěly ke zvládnutí a upevnění učiva. Průběžné hodnocení i jejich klasifikace odpovídaly úrovni jejich výkonu a byly objektivní.

Vztahy mezi učiteli a žáky byly pozitivně orientované, podporovaly motivaci žáků a vytvářely předpoklady pro osobnostní rozvoj žáků. Ve třídách, kde vyučující pracovali netradičními metodami, kterými byli žáci aktivně vtahováni do vyučovacího procesu, byly vzájemné vztahy výrazně bezprostřední. Přispívaly tak k vyšší efektivitě vyučovacích hodin.

13 Hodnocení z hlediska výsledků vyučování

Žáci dosahují velmi dobrých výsledků v soutěžích a olympiádách v regionálním i republikovém měřítku. Práce jednoho žáka byla vyhodnocena v rámci literární soutěže „50 let Izraele“, kterou vyhlásilo Velvyslanectví státu Izrael.

O velmi dobré práci školy svědčí i to, že v posledních třech letech každoročně šedesát procent absolventů pokračuje v dalším studiu na VŠ, VOŠ a JŠ.

Na škole existuje funkční studentská rada, která se podílí na práci školy. Žáci se sami podílí na organizaci oslav Dne studentstva, jehož součástí je i školní aréna, kde v „horkém křesle“ obhájí vedení školy své názory. Možnost prezentace názorů studentů ukázaly i hospitované hodiny.

Velmi zajímavou podobu má soustředění žáků budoucích 1. ročníků, které škola uskutečňuje v měsíci srpnu. Žáci zde mají možnost se vzájemně poznat, seznámit se s některými učiteli a lépe proniknout do života školy. Je jim tak usnadněna adaptace při přechodu ze základní na střední školu.

Podmínky a průběh vzdělávání jsou nadprůměrné.

ZÁVĚRY

1. Koncepční záměry školy jsou jednoznačně vymezeny, vychází z reality na trhu práce a ekonomických možností současného vzdělávání. Systém plánování je dobře fungující.
2. Na škole se vyučuje podle platných učebních dokumentů, učební plány jsou plněny.
3. Organizační struktura školy je propracovaná a umožňuje efektivní řízení. Na škole je zabezpečena kvalifikovaná výuka.
4. Kontrolní systém školy je vypracován, opatření jsou sledována a vyhodnocována. Kritéria hodnocení jsou vymezena.
5. Informační systém školy je vytvořen a je funkční.
6. Kontrolovaná povinná dokumentace je řádně vedena.
7. Celkový rozpočet školy je účelně využíván a umožňuje realizaci výchovně-vzdělávacího programu.
8. Prostorové a materiálně technické podmínky výchovně-vzdělávací činnosti jsou na dobré úrovni.
9. Psychohygienické podmínky jsou školou respektovány.
10. Kvalita vyučování sledovaných hodin byla na velmi dobré úrovni, což potvrzují výsledky dosahované žáky v soutěžích a olympiádách.
11. Škola má dobré výsledky při uplatnění svých absolventů.

Úroveň řízení školy hodnotí ČŠI jako spíše nadprůměrné, podmínky a průběh vzdělávání jako nadprůměrné.

razítko

Podpisy inspektorů:

vedoucí týmu

člen týmu

V Šumperku dne 25. listopadu 1998

Přílohy: ---

Inspekční zprávu jsem převzal dne

razítko

Podpis ředitele školy

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu

inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání / odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel:		
Školský úřad:		
Rada školy:	---	---

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. ČŠI	Text